

Eigen aanfok en verkoop van Deense gelten

In het vorige nummer van *Landbouw&Techniek* maakten we kennis met de familie Verschelde, die in het Duitse Mecklenburg-Vorpommern een groot varkensbedrijf overnam. Bij de uitbreiding hiervan startte een nauwe samenwerking met fokkerijorganisatie Breeders of Denmark. – ANNE VANDENBOSCH –

Elf jaar geleden kochten dierenarts *Filip Verschelde* en zijn echtgenote *Hilde Roelens* een voormalig staatsbedrijf met 1200 zeugenplaatsen in Bernitt, in het vroegere Oost-Duitsland. Bij de uitbreiding van het bedrijf (in 2002) met een vleesvarkensstal voor 10.000 vleesvarkens en 5120 biggenplaatsen in Viezen, op 3 km van het zeugenbedrijf, was de aankoop van biggen noodzakelijk. Het zorgde voor een eerste contact met de Deense genetica. Filip en Hilde wilden zekerheid over het groeipotentieel van de aangekochte biggen en opteerden daarom voor Deense biggen met een hoge gezondheidsstatus (SPF). Omdat de aanvoer van grote loten van zulke biggen niet evident was, besliste het ondernemende koppel om zelf meer biggen te produceren. Naast de uitbreiding van de zeugenstapel in Bernitt tot 1800 zeugen in 2004, werd er het jaar nadien

ook geïnvesteerd in een nieuwe stal voor 2750 zeugen in Gnoien. Dit bedrijf ligt op ongeveer 65 km van de thuislocatie. De totale zeugenstapel telt nu 4550 dieren.

Breeders of Denmark

“In de stallen in Bernitt hebben we bij de verbouwing een volledige ‘depop’ gedaan en vervolgens een ‘repop’ met SPF-zeugen”, vertelt Filip. “Onze zoektocht naar zeugen met een hoge gezondheidsstatus en geschikte genetica leidde ons naar Denemarken. Het Deense fokkerijprogramma wordt normaal gezien echter alleen toegepast voor de Deense varkenskolom. Er worden drie rassen gebruikt: Deens Landras, Yorkshire en Duroc. De slachtvarkens zijn dus kruisingen van die drie rassen. De vooruitgang is volledig gebaseerd op de berekening van indexen. Men streeft ernaar om een genetische

vooruitgang van een euro per vleesvarken per jaar te boeken. Er wordt erg dure fokkerij toegepast. Er is immers een kort generatie-interval. In de basisfokkerij, met 34 topfokbedrijven en 74 kernpopulaties, zijn de fokzeugen gemiddeld slechts 1,2 jaar oud. Er wordt dus veel gewerkt met gelten. Als negatief puntje kan men zich dan wel afvragen hoe de langleefbaarheid van de zeugen opgevolgd wordt.

De productieresultaten van onze zeugen in Bernitt vielen zeer goed mee. We halen nu zelfs een worpindex van 2,45 en een productiegetal van 30. Voor de nieuwe zeugenstal in Gnoien opteerden we dus voor dezelfde kruising. Onze contacten met de Deense fokkerijorganisatie Breeders of Denmark (DanAvl, DanBred, DanZucht) werden intensiever. We konden uiteindelijk ook instappen in hun fokkerijprogramma. Er werd een vermeerderingsverdrag afgesloten met Breeders of Denmark. Hierdoor beschikken we over de nodige ondersteuning van het Deense fokprogramma. Bij elke ronde moeten de te insemineren zeugen en de beschikbare beren via internet doorgegeven worden aan de Deense databank. Men krijgt dan de te verwachten indexen van de mogelijke paringen en de bijhorende inteeltgraad terug. Met deze gegevens kan je als varkenshouder zelf aan de slag om de (juiste) combinatie te maken bij het insemineren.”

• buitenland
• varkens

Op het bedrijf Verschelde worden met succes eigen fokgelten geproduceerd.

Filip Verschelde (rechts) met een medewerker in de KI-stal.

FOTO: FAM. VERSHELDE

Eigen aanfok Deense fokzeugen

“We produceren in Gnoien dus onze eigen productiezeugen (F1-hybriden) volgens de Deense normen. Als grootouderdieren gebruiken we het zuivere Deense Landras als vaderlijn (L1) en Deense Yorkshire als moederlijn (Y1). De F1-productiezeugen zijn dus een kruising van een Yorkshire-zeug met een beer van het Deense Landras (V1). Met die combinatie realiseren we een maximaal heterosis-effect. Hierdoor bekomen we een hoog aantal biggen. Sinds enkele jaren is het belangrijkste fokdoel van deze rassen immers het aantal levende biggen op vijf dagen na geboorte (LG 5). Dit fokdoel beneemt 69% van de fokwaarde-index. Met andere woorden, de vitaliteit van de jonge biggen wordt als erg belangrijk beschouwd.

De F1-zeugen worden geïnsemineerd met sperma van de Deense Duroc (D1). Bij de eindbeer wordt bij de verdeling van de fokdoelen voornamelijk de nadruk gelegd op de voederconversie (35%), de groei tussen 30 en 100 kg (21%) en het aandeel mager vlees (23%). Het is de bedoeling dat het vleesvarken (YLD) tijdens zijn hele levensloop goed blijft doorgroeien. Onze slachtvarkens zijn bestemd voor de interne Duitse markt en voor export, bijvoorbeeld naar Italië of naar Oost-Europa.”

Filip en Hilde verkiezen eigen aanfok boven de aankoop van F1-zeugen. “Voor bedrijven die dit kunnen, is eigen aanfok zeker aangewezen. Vanaf een stapel van vierhonderd dieren is instandhouding van de populatie zeer goed mogelijk. Eigen aanfok is goedkoper dan aankoop. Het laat een snellere en efficiëntere vervanging toe van zeugen die niet voldoen aan de vereisten, want de fokzeugen zijn op het bedrijf beschikbaar. Hierdoor blijven de productiecijfers optimaal. Vermijden van aankopen van derden is bovendien beter om op het bedrijf een hoge gezondheidsstatus te behouden.”

DanSus Nevele

“Vermits wij nog in Nevele wonen en in België heel wat contacten hebben met Vlaamse varkenshouders, komen onze bedrijven in Duitsland regelmatig ter sprake”, vertelt Hilde. “We kregen er ook al wat collega’s over de vloer. Men is steeds onder de indruk van de resultaten die we ginds behalen. Nadat we gestart waren met eigen aanfok duurde het niet lang vooraleer we van Vlaamse collega’s de vraag kregen of ze de Deense fokzeugen ook konden aanschaffen en eventueel zelf konden aanfokken. We krijgen deze vraag bijvoorbeeld ook als Filip een varkensbedrijf begeleidt bij een depop-repop om de gezondheidsstatus te verhogen.”

“Achter de eigen aanfok van deze hoog-productieve zeugen zit echter een heel verhaal”, gaat Filip verder. “Je moet immers eerst de nodige licentie bekomen om de

Deense genetica te mogen gebruiken. Ook een voortdurende gegevensuitwisseling via internet met de Deense organisatie is noodzakelijk. Er moet dus een contract afgesloten worden met Breeders of Denmark. Eens je dit voor mekaar hebt, krijgt je door Breeders of Denmark bovendien een halve dag managementbegeleiding per jaar per 250 F1-zeugen.”

Hilde: “Wij trachten dit programma in Vlaanderen te begeleiden via DanSus Nevele. Bedoeling is om een samenwerking op fokkerijgebied te voorzien wat betreft de gezondheid en competentie met de deelnemers. Zeughouders die het Deense genetische potentieel willen benutten op hun bedrijf kunnen hierbij advies inwinnen bij Filip. We werken in drie stappen: eerst wordt gezocht naar een geschikt concept voor het betreffende bedrijf, dan verschaffen we een oplossing op maat en vervolgens zorgen we voor de

er wordt een generatie-interval van acht maanden aangehouden. Ze mogen het sperma van deze beren enkel verkopen aan zeughouders met een kernstuuringscontract.”

Op deze manier, via tussenkomst van DanSus Nevele, worden al zowat zesduizend F1-zeugen van Breeders of Denmark met een gecertificeerde hogegezondheidsstatus geleverd bij een zevental Vlaamse klanten, waarvan drie met een SPF-bedrijf. Deze zeugen zijn vrij van PRRS, mycoplasma, APP, schurft, snuffelziekte en dysenterie. Hilde is bovendien nog met enkele varkensbedrijven in overleg om eveneens in het programma te stappen. Samen zijn zij ook goed voor ongeveer drieduizend F1-zeugen.

Verkoop fokgelten

“Begin dit jaar kregen wij een erkenning om onze fokgelten (met Deense genetica)

De verkochte zeugjes worden ingeladen voor transport naar hun nieuwe bestemming.

opvolging na de implementatie ervan. We omschrijven het als een *one stop solution* in het streven naar een hogere gezondheid. Door onze ervaring met SPF, hoge gezondheidsstatus en Deense genetica op onze bedrijven in Duitsland kunnen we echt wel een meerwaarde bieden bij het opstarten van nucleusmanagement (eigen aanfok).

Vermits het voor deze bedrijven ook noodzakelijk is om het nodige sperma van de Deense berenlijnen te bekomen, hebben we intussen ook exclusieve overeenkomsten gesloten met enkele KI-centra in Vlaanderen, namelijk KI Vansteenlandt, Varkens KI Oudenburg en KI Clincke. Deze centra bekomen – met onze tussenkomst – geselecteerde zuiverlijnenberen (grootouderdieren en eindberen) van Breeders of Denmark. Deze beren worden gegarandeerd PRRS-vrij aangeleverd en

te commercialiseren. De gelten uit onze subfokkerij komen via een zelfstandig verkoper exclusief op de Duitse markt terecht onder de naam TGZ (*Top-Genetic-Zucht-schweine*). Het transport van de zeugjes naar de bestemmingen wordt geregeld door TGZ. Hilde staat in voor de contacten met TGZ”, vult Filip nog aan.

“Het loopt goed, momenteel zitten we aan een verkoop van zeventuizend F1-zeugen op jaarbasis en de tendens is stijgend. De interesse voor Deense gelten in Duitsland wordt alsmat groter. Ik schat dat onze afzet wel kan oplopen tot vijftienduizend fokzeugen. De toekomst zal dit uitwijzen. Op ons bedrijf in Gnoien voorzien we alvast de nodige stallen voor de opfok van de jonge zeugen.” ■

Info: www.genesus.eu